

Gelukkig is de mens...

Op zoek naar het goede leven

Jaarthema: Leven bij de bron
Bijbelgedeelte: Psalm 1

Groiegroepen C.G.K. Groningen
Seizoen 2008/2009, nr. 1

Inleiding

Welkom bij een nieuw seizoen voor de groeigroep. Het jaarthema van dit seizoen is “Leven uit de Bron.” Het afgelopen jaar hebben we de bijbel leren zien als een bron vol inspiratie. Dit jaar gaan we vooral kijken hoe we steeds vanuit deze bron kunnen leven. Dit passen we dan steeds toe op allerlei gebieden van ons leven – het persoonlijk leven, het gebedsleven, etc.

Deze maand besteden we aandacht aan het goede leven. In deze vier weken willen we als gemeente nadenken over de vraag wat nou eigenlijk ‘het goede leven’ is. We nemen de rol van gelukszoekers aan. Daarom hebben we als onderwerp voor dit gesprekspapier gekozen voor psalm 1: “gelukkig is de mens die...”

Levenskunst – de vraag op welke wijze de mens het beste invulling kan geven aan het eigen leven – staat sterk in de belangstelling. In de boekhandel kun je allerlei boeken vinden die rechtstreeks of indirect ‘de kunst van het goede leven’ aan de orde stellen. Hoe wordt je gelukkig? Christenen staan niet bekend als echte levensgenieters. In onze cultuur wordt dat hun zwaar aangerekend, want genot is een van de belangrijkste waarden geworden. Bewust van het leven genieten, daar gaat het om. Mensen streven naar genotservaringen, in vakanties, in eten en drinken, in relaties en seksualiteit. Wij moeten voortdurend genieten. In psalm 1 staat dat hij die naar Gods wetten leeft het hoogste genot vindt.

Mensen vinden het leuk om datgene te prijzen waarvan ze genieten. Alle vreugde over de oorzaak van menselijk genot komt tot uitdrukking in het prijzen van de bron van hun vreugde. Denk maar eens aan de vreugde van het publiek over een voetbalwedstrijd die gewonnen wordt door hun favoriete voetbalclub. Deze voetbalclub wordt bejubeld en geprezen. Zo wordt in psalm 119 Gods wet geprezen en bejubeld als iets geweldigs. Klopt dit beeld wel met onze ervaring? Is voor ons ook het bezig zijn met de wet van God ons hoogste genot, dat waar we over jubelen op verjaardagsfeestjes?

Ontmoeting met elkaar

- ☛ De afgelopen tijd was een tijd van vakantie. Hoe heb je de afgelopen tijd genoten van het goede van het leven?
- ☛ Reageer eens op de stelling: Iedereen verlangt van jongsaf aan naar leven, welzijn en geluk, maar dit sterke verlangen blijft je leven lang onvervuld.

Gebed

Achtergrond

Psalm 1 is er duidelijk over dat er twee wegen zijn: de weg van de mens die zich laat leiden door Gods thora en de weg van de mens die geen rekening houdt met God en zijn geboden. De eerste weg is de weg van het vrucht dragen, de tweede is die van het kaf dat vergaat in de wind.

Om de psalm beter te begrijpen zullen we enkele woorden wat beter bekijken.

- *Gelukkig* is in de Staten Vertaling weergegeven als “welgelukzalig”. Letterlijk betekent dit, dat je vooruit kunt, dat de weg voor je open ligt.

- *Wet*: In het Hebreeuws staat “torah” en dat betekent letterlijk: onderwijs, de weg die wordt gewezen. De Torah zou je kunnen zien als de richtingwijzer of als de onderwijzing die God geeft aan de oudtestamentische gelovigen, het volk Israël. Met andere woorden de wet wijst ergens heen. Hij verschaft helderheid op bepaald punten. Het was dan ook de bedoeling, dat de jood de voorschriften zou navolgen en zich tevens zou afvragen, wat God er door te zeggen had.

- *Zich verdiept* :Het Hebreeuwse woord dat hier gebruikt wordt voor ‘zich verdiepen’ is ‘hagah’ dat 25 keer in het Oude Testament voorkomt en de volgende betekenissen heeft: kreunen, grommen, uiten, overleggen, mompelen, overpeinzen,
- *Kaf*: Als het gedorstte koren op een hoop lag gooide de landbouwer bij een gunstige wind met een wanvork het koren omhoog zodat het kaf, het lege omhulsel van een graankorrel, wegwoei en het koren terug viel op de grond.
- *Wettelozen*: dit gaat over mensen die zich niet de weg laten wijzen door de torah .

De dichter van psalm 119 heeft een literair kunstwerk gemaakt. Deze psalm is namelijk opgebouwd volgens de letters van het Hebreeuwse alfabet. Dat alfabet telt 22 letters en per groep van 8 beginnen beginnen de verzen met een volgende letter van het alfabet. Dus de 1^e acht verzen beginnen allemaal met een ‘a’, de 2^e acht verzen allemaal met een ‘b’ enz.

De vorm van deze psalm trekt dus al aandacht genoeg. Maar de vorm is slechts een dikke streep onder de inhoud van deze psalm. Er klinkt door de hele psalm hartstochtelijke liefde voor de wet, de inzettingen van God.

Het thema van de psalm is het wonder dat de HEER zijn wil bekendmaakt. Het is geen wetspsalm, maar een psalm van het woord van de HEER. Dat Hij zijn wil bekendmaakt, is genade. De dichter bedankt en prijst God om dit geschenk: Hij wijst me de weg, zodat ik weet waar mijn voeten veilig gaan. Ik heb het nodig, het is waardevoller dan goud en zilver, zoeter dan honig. Ik weet me geen raad als U uw woord niet zou geven om mij de weg te wijzen. Als kind van God beseft de dichter dat vijanden zich inspinnen om hem van gehoorzaamheid af te houden. Bij elke keuze, bij elk kruispunt heb ik nodig dat U me de weg wijst. De dichter verlangt naar nieuwe aanwijzingen, omdat de vijanden niet ophouden hem aan te vechten.

Dat is wat de bijbel noemt wandelen met God.

Het Woord van God wordt genoemd “een lamp voor mijn voet”. In de woestijn waar het aardedonker kon zijn, gaf de lamp die men bij zich had voldoende licht om de volgende stap te zetten. Zonder lamp kon je geen stap verzetten.

Bezinning vanuit de bijbel. *Let op de vragen 1t/m 15 zijn bedoeld om het gelezene beter te begrijpen. Houd dit daarom kort, de discussie en de eigen beleving komt bij de toepassingen de verdieping aan de orde.*

 Lezen psalm 1. Zo mogelijk uit 2 verschillende vertalingen

1. Welke tegenstellingen zijn er aanwezig?
2. Over de mens in vers 1 worden drie dingen gezegd die hij *niet* doet. Bekijk de werkwoorden en bedenk wat de verschillende werkwoorden inhouden.
3. In vers 2 staat wat deze gelukkige mens wel doet. Zie ook psalm 119: 1 en 2.
4. In vers 3 wordt de mens vergeleken met een boom die vruchtdraagt. Deze boom is geplant aan stromend water. Wat betekent dat stromend water? Lees ook Gal.5:22 en 23.
5. Alles wat hij doet komt tot bloei. Vergelijk dit met psalm 119: 165 en met Deuteronomium 4:40.
6. In vers 4-7 wordt beschreven waar de twee verschillende wegen op uitlopen.

 Lezen psalm 94 : 3-7 en psalm 73: 3-14

7. Wat valt je op aan de ervaring die hier beschreven wordt? Is dit herkenbaar?
8. De dichter van psalm 73 schrijft in vers 15 -16 hoe je met dit probleem om kunt gaan
9. Tot welke gedachten komen beide psalmdichters? Zie psalm 94:12 en 13 en psalm 73:17- 20.
10. Wat betekent “Gods heiligdom binnengaan “ in psalm 73:17?

 Lezen psalm 119:89-96

11. Hoe zou je dit gedeelte kunnen samenvatten?
12. Wat ziet de dichter in vers 71 als voordeel van tegenslagen?
13. Hoe noemt de dichter in vers 29 het feit dat God je zijn wet leert?
14. Wat verwacht de dichter dat God zal doen? Zie vers 66, vers 100, vers 125 en vers 130.

15. Wanneer is de dichter bezig met Gods richtlijnen? Zie vers 147 en 148.

Toepassing

16. Wat is nu je totaalindruk van psalm 119? En hoe komt dit overeen met je eigen ervaring?
17. Hoe zou je – naar aanleiding van wat besproken is – zelf “Leven uit de Bron” beschrijven?
18. Vul de volgende zinnen voor jezelf aan en deel dit vervolgens met elkaar:
(a) Wat mij belemmert om me “dag en nacht in Gods wet te verdiepen” is
(b) Wat mij motiveert om me “dag en nacht in Gods wet te verdiepen” is

Verdieping

19. De bekende plaat over de brede en de smalle weg geeft de twee wegen heel simpel weer. In werkelijkheid is het niet zo eenvoudig te onderscheiden. Bij veel personen uit de bijbel die op de smalle weg liepen is ook een stuk brede weg in hun leven aan te wijzen. Hoe weten we of we op de smalle of op de brede weg gaan?
20. Maakt het gaan op de weg van God jouw gelukkig?
21. Luther schrijft dat hij in psalm 119 drie dingen aantreft: gebed, meditatie en aanvechting. Voor Luther herkenbaar in zijn dagelijks leven als christen. Voor u ook?
22. Een veel gehoorde verontschuldiging is, dat de vele impulsen en prikkels in onze samenleving ons af houden van het leven met God, van het dag en nacht overdenken van zijn richtlijnen. Je baan, je gezin, de media alles eist tijd. Is het echt zo belangrijk om zoveel tijd uit te trekken voor het overdenken van Gods Woord.?
23. De huidige westerse mens leeft volgens filosoof Awee Prins in een klein koninkrijkje. Hij heeft alles tot zijn beschikking, maar wordt door niets meer geraakt. Iets nieuw kopen is leuk maar al snel is het nieuwe er af. We zijn voortdurend op zoek naar het interessante, het vernieuwende en we denken dat de verveling dan wel verdwijnt. Maar er heerst geen interesse, geen bezieling, we kunnen ons niet meer concentreren en geen geduld meer opbrengen voor de dingen. Alles, zelfs het onthaasten wordt gedaan om uiteindelijk grotere prestaties en succes te behalen. Hij pleit voor oog voor het alledaagse geluk, voor toewijding en geduld. Een uitspraak van hem is "Door onze rusteloze bedrijvigheid verdrijven we wellicht deze diepe verveling, die ons misschien juist in staat zou stellen ons nog werkelijk door iets te laten raken." In hoeverre herken je dit in de maatschappij?
24. Werkt dit ook door in de kerk en in het omgaan met “de wet van God”?
25. Nog een citaat van Awee Prins wat vraagt om een reactie : “Voor mij is er een rechtstreeks verband tussen de verveling en het ontbreken van geloof . Ik heb veel bezwaren tegen het christendom, ook als ik de Bijbel lees, maar toch speelt die geloofstraditie mij parten. Als God mij roept, is de verveling voorbij. Dat meen ik! De bijbeltekst die mij het diepst raakt, staat in Ezechiël 33: ‘Zo waar Ik leef, luidt het woord van de Here HERE, Ik heb geen behagen in de dood van de goddeloze, maar veeleer daarin, dat de goddeloze zich bekeert van zijn weg en leeft.’ Waarom dit mij raakt? Omdat er genade uit spreekt. Het raakt aan het ‘bezielde verband’ dat je in de verveling zo ontzettend mist. Zo’n tekst wijst op een ordening die ik zelf nog niet heb gevonden, maar die mogelijk wel diepe levensvervulling zou schenken.’”
Hoe zou je reageren?

Lied

1. Heer, U bent mijn leven, de grond waar ik op sta.
Heer, U bent mijn weg, de waarheid die mij leidt.
U woord is het pad, de weg waarop ik ga,
zolang U mijn adem geeft, zolang als ik besta.
Ik zal niet meer vrezen, want U bent bij mij.
Heer, ik bid U: blijf mij nabij.

2. 'k Geloof in U, Heer Jezus, geboren uit de Maagd.
Eeuw'ge Zoon van God, die mens werd zoals wij.
U die stierf uit liefde, leeft nu onder ons:
één met God de Vader en verenigd met uw volk;
tot de dag gekomen is van Uw wederkomst:
dan brengt U ons thuis in Gods Rijk.

3. Heer, U bent mijn kracht, de rots waarop ik bouw.
Heer, U bent mijn waarheid, de vrede van mijn hart.
En niets in dit leven zal ons scheiden, Heer;
zo weet ik mij veilig, want Uw hand laat mij nooit los.
Van wat ik misdaan heb, heeft U mij bevrijd
en in Uw vergeving leef ik nu.

4. Vader van het leven, ik geloof in U.
Jezus, de Verlosser, wij hopen steeds op U.
Kom hier in ons midden, Geest van liefd' en kracht,
U die via duizend wegen ons hier samenbracht;
en op duizend wegen zendt U ons weer uit
om het zaad te zijn van Gods Rijk.

Reactie

De gesprekspapieren worden dit jaar geschreven door verschillende mensen, die allemaal gemeen hebben dat ze de gesprekspapieren zo goed mogelijk aan willen laten sluiten bij de gebruikers. Daarom horen we graag je reactie! Wat is er bij de praktijkvragen uitgekomen? Is de vraagstelling duidelijk, te moeilijk of te makkelijk? Is het gesprekspapier te lang of te kort? Laat wat van je horen en mail naar de Commissie Jaarthema: jaarthema@cgk-gn.nl of bel tel. 050-8504993.